

Oulunkaaren ympäristöpalvelut

Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuottaa kunnallisen ympäristönsuojelun, ympäristö-terveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon palvelut lin, Utajärven ja Vaalan kuntiin sekä Pudasjärven kaupunkiin. Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuottaa lisäksi ympäristö-terveydenhuollon ja eläinlääkinnän palvelut Puolangan kunnalle erillisen sopimuksen nojalla.

Pudasjärven kaupunki hallinnoi ympäristöpalveluja ja sen koko henkilöstöä. Oulunkaaren ympäristöpalvelut sijoittuvat Pudasjärven kaupungin hallinnossa itsenäisenä tulosyksikkönä. Palveluista vastaa Oulunkaaren ympäristölautakunta, jossa on kaksi jäsentä jokaisesta sopijakunnasta. Lautakunta huolehtii tehtäväalueensa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Oulunkaaren ympäristöpalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4301 Ympäristön valvonta, 4302 Terveysvalvonta, 4300 Eläinlääkintä.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	1 294 803	1 301 144	1 409 506	8,33 %		
Myyntituotot	923 734	905 164	1 012 006	11,80 %		
Maksutuotot	360 491	395 980	387 000	-2,27 %		
Tuet ja avustukset	10 578		10 500			
TOIMINTAKULUT	-1 593 006	-1 697 729	-1 937 479	14,12 %		
Henkilöstökulut	-1 269 592	-1 321 903	-1 484 514	12,30 %		
Palvelujen ostot	-123 406	-122 460	-204 165	66,72 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56 389	-60 950	-63 100	3,53 %		
Avustukset	-329					
Muut toimintakulut	-143 290	-192 416	-185 700	-3,49 %		
TOIMINTAKATE	-298 203	-396 585	-527 973	33,13 %		

Talousarvioesityksessä 2026 Oulunkaaren ympäristöpalvelujen ulkoinen toimintakate on 465 703 euroa.

Muutokset toimintatuotoissa verrattuna vuoden 2025 talousarvioon:

- 1) Myyntituottojen osalta korvaukset eläinlääkinnän valtion valvontatehtävien korvaukset arvioidaan kasvavan 4000 eurolla.
- 2) Eläinlääkinnän maksutuotot, joista suurin osa on klinikka- ja laitemaksuja, arvioidaan pysyvän samalla tasolla kuin vuoden 2025 talousarviossa. Todennäköisesti klinikka- ja laitemaksujen tuotto nousee uuden eläinlääkintähuoltolain voimaan astumisen myötä tehtävien klinikka- ja laitemaksujen päivityksen vuoksi. Nousua ei ole arvioitu, koska sitä on vaikea arvioida vielä talousarvion laadintavaiheessa.
- 3) Ympäristövalvonnan maksutuotot arvioidaan säilyvän samalla tasolla kuin vuoden 2025 talousarviossa.
- 4) Terveysvalvonnan maksutuottojen arvioidaan olevan vajaa 9000 euroa pienempi kuin vuoden 2025 talousarviossa, koska valvontasuunnitelman ulkopuolisia tarkastusten osuus on suuri tarkastusten kokonaismäärään nähden. Valvontasuunnitelman ulkopuolisista tarkastuksista osa on maksuttomia.

Muutokset toimintakuluissa verrattuna vuoden 2025 talousarvioon:

- 1) Henkilöstökulut ovat 160 000 euroa suuremmat kuin vuoden 2025 talousarviossa. Muutokset johtuvat seuraavista tekijöistä:
 - Palkankorotusten vaikutus arviolta 70 000 euroa
 - Eläinlääkärien takuupalkat virkavapaiden ajalta on jäänyt arvioimatta vuoden 2025 talousarviosta (vaikutus noin 40 000 euroa)
 - Virkavapaan sijaisuustarpeesta noin 20 000 euron lisäkustannus
 - Kevan tasausmaksujen siirtäminen vyörytyksistä ympäristöpalvelujen taseeseen vaikutus 14 000 euroa (kirjanpidollinen, ei vaikuta kuntien maksuosuuksiin)
 - Eläinlääkäriin vuosiloman sijaisten tarpeen kasvu yhdellä kuukaudella (5 kk -> 6 kk) 4000 euroa lisäkustannus
 - Eläinlääkäriin päivystyskorvaukset 10 000 euroa suurempi kuin vuoden 2025 talousarviossa (arvioitu 2025 talousarvioon liian pieneksi ja korvausten nousu)
 - Eläinlääkinnän valvontatehtävistä maksettavien korvausten kasvu noin 4000 euroa
- 2) Palvelujen ostot 80 000 euroa suuremmat kuin vuoden 2025 talousarviossa. Muutokset johtuvat seuraavista tekijöistä:
 - IT-palvelujen siirtäminen vyörytyksistä ympäristöpalvelujen taseeseen vaikutus 45 000 euroa (kirjanpidollinen, ei vaikuta kuntien maksuosuuksiin)
 - Työterveyshuollon kustannusten kasvu vuosien 2024 ja 2025 aikana, jota ei ole kyseisiin talousarvioihin osattu arvioida 21 000 euroa suuremmat kuin vuoden 2025 talousarviossa
 - Toimistopalvelujen siirtäminen vyörytyksistä ympäristöpalvelujen taseeseen vaikutus 17 000 euroa (kirjanpidollinen, ei vaikuta kuntien maksuosuuksiin)
 - Henkilöstön matkakustannusten kasvu 5000 euroa
 - Muut palvelut 5000 euroa pienemmät kuin vuoden 2025 talousarviossa
- 3) Aineet, tarvikkeet ja tavarat hintojen korotusten verran suuremmat kuin vuoden 2025 talousarviossa.
- 4) Muut toimintakulut arvioitu 7000 euroa pienemmiksi kuin vuoden 2025 talousarviossa

Toiminnalliset tavoitteet

Asukaslähtöiset palvelut	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Yhteydenottoihin vastataan kohtuullisessa ajassa.	Aloittamatta
Toimenpide: Tiedusteluihin ja yhteydenottoihin ympäristön-, terveydensuojelun ja eläinlääkintäviranomaiselle vastataan 14 pv kuluessa. Hakemukset, ilmoitukset ym. käsitellään lakisääteisessä määräajassa.	
Mittarit: Vastaamattomat yhteydenotot	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Ympäristöpalvelujen suunnitelmallisen valvonnan toteutuminen varmistetaan.	Aloittamatta
Toimenpide: Varmistetaan suunnitelmallisen valvonnan toteutuminen ympäristöpalveluissa.	
Mittarit: Eläinlääkinnän suunnitelmallisen valvonnan toteuma (%): Lähtö 81,0, Tavoite 90,0 Ympäristösuojelun suunnitelmallisen valvonnan toteuma (%): Lähtö 84,0, Tavoite 90,0 Ympäristöterveydenhuollon suunnitelmallisen valvonnan toteuma (%): Lähtö 85,0, Tavoite 90,0	
Ympäristöpalvelut tuottavat kattavat eläinlääkäripalvelut alueellaan.	Aloittamatta
Toimenpide: Turvataan riittävän kattavat eläinlääkäripalvelut koko toiminta-alueella	

Mittarit: Eläinlääkärikäyntien määrä: Lähtö 4 916,0, Tavoite 5 000,0	
Palveleva kuntakonserni	
Henkilöstöpoliittiset strategiset linjauksemme tukevat organisaation päivittäistä työtä. Henkilöstön hyvinvointi on koko organisaation toiminnan lähtökohta.	
Riittäväällä henkilöstöresurssilla mahdollistetaan lakisääteinen viranomaistoiminta ja edistetään työhyvinvointia.	Aloittamatta
Toimenpide: Oulunkaaren ympäristöpalvelujen kaikissa viroissa tulee olla viranhaltija ja työsuhteissa työntekijä.	

Toiminnan keskeiset muutokset

- Uusi eläinlääkintähuoltolaki (285/2023) astuu voimaan 1.1.2026. Eläinlääkintähuoltolaki edellyttää, että julkisen järjestämisvastuun kautta turvataan kyseisen lain 8 §:n mukaiset eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut. Järjestämisvastuun laajuus alueellisten tarpeiden perusteella tulee määrittää. Muiden kuin 8 §:n mukaisten palvelujen hinnoittelu tulee päivittää maksutaksaan. Eläinlääkintähuoltolaki myös edellyttää, että järjestäjä perii itse klinikka- ja laitemaksut asiakkaalta, joten vastaanottotiloihin hankitaan maksupäätteet klinikka- ja laitemaksujen perimistä varten.
- Harkitaan Utajärven pieneläinkäynneistä luopumista ja rokotusvastaanoton järjestämistä Utajärvelle. Tavoitteen on tehostaa eläinlääkärien työajan käyttöä ja käyttää Utajärven pieneläinkäyntien subventiomäärärahat tilavuokraan.
- Ympäristöterveydenhuollon ympäristötarkastajien tehtävänjako muutettiin vuoden 2025 alusta siten, että ympäristöterveydenhuollon ympäristötarkastajista kaksi vastaa elintarvike- (pl. laitokset) ja tupakkavalvonnasta sekä talousveden valvonnasta ja kaksi ympäristötarkastajaa terveydensuojeluvalvonnasta (pl. talousveden valvonta). Terveysuojeluvalvontaa tekevät myös vähän elintarvikevalvontaa. Yksi eläinlääkäri on tehnyt liha-alan laitosvalvonnan ja ympäristöjohtaja muun laitosvalvonnan. Tehtäväjaon päivitetään vuoden 2026 alusta vastaamaan paremmin vuoden 2025 aikana huomattuja tehtävänjaon puutteita. Muutoksia tehdään vuoden 2026 alusta alkaen elintarvikevalvonnan tehtävien jakamiseen tarkastajien ja myös ympäristöjohtajan kesken. Päivittämisen lisäksi päivitetty tehtävänjako vaatii perehdytystä ja vakiinnuttamista, joita jatketaan vuoden 2026 aikana.
- Ympäristösuojelun ympäristötarkastajien tehtävänjakoa muutettiin vuoden 2025 alusta siten, että kaksi ympäristötarkastajaa vastaa maa-aines- ja yhteislupien valvonnasta ja kaksi tarkastajaa muun ympäristösuojelun valvonnan (pl. roskaantumiset, jotka on jaettu maantieteellisesti tarkastajien kesken). Päivitetty tehtävänjako vaatii perehdytystä ja vakiinnuttamista, joita jatketaan vuoden 2026 aikana.
- Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelman vaatii päivittämistä. Päivittäminen on tarkoitus tehdä vuoden 2026 aikana.